

W. D. Haywood za governorja.

Od severa do juga, od vzhoda do zapada Zdr. držav severne Amerike razburila je vest, ki prihaja iz Denver, Colo., delavce, bogataše, ubogo in bogato, mladost in starost. Socijalisti na državni konvenciji izvolili so enoglasno Viljema D. Haywood, tajnika in blagajnika zapadne delavske organizacije, kandidatom za governorja države Colorado.

Dani se! Socijalisti se zavedajo in vidijo v kom iskati moči in pomoči delavstvu.

S zaporom W. D. Haywooda in sodrugov je delavska stranka zgubila prave voditelje zapadnih premogarjev. Bogataši, trusti, posebno na Oil trust triumfirali so zmago nad delavstvom, bili so skoraj prepričani, da opozicija je pri kraju, ali kakor, da bi strela udarila iz jasnega udarila jim je vest na ušesa, da ljudstvu je nedolžnim premogarjem, ki se, kakor je vsakomur znano, nahajajo začasno v državni jetnišnici v Boise, Idaho. Pokriveni so namreč umora bivšega governorja Steunberga.

Vsakomur je tudi znano, koliko so morali W. D. Haywood in sodrugi v jetnišnicah trpeti in to samo radi tega, ker niso hoteli izdati delavske stranke, ker so ostali zvesti socijalističnem principom, v kljub temu, da jim so kapitalisti ogromne svote v zlatu ponujali za izdajstvo. Pošteni Haywood in sodrugi odvrnili so lepe ponudbe in raje gledajo smrti v obraz, kakor pa izdali, sramotno sobrate — delavce.

Ni čuda toraj, da je socijalna stranka na državni konvenciji, držani v Denver, Colo., enoglasno nominirala Haywooda kandidatom za governorja države Colorado.

Kar se pa tiče zapora, ta pa ne more njegovi nominaciji ali izvolitvi najmanj škodovati. Haywood je državljan države Colorado, zavratno napaden, aretiran in odveden v drugo državo in tako oropan svojega državljanstva prava.

Kapitalisti so se vedno bali, da ako se Haywood in sodrugi pred ljudstvom — delavstvom ne počrnijo, da pri prihodnjih volitvah imeli bodo gledati pogin republikanske to je kapitalistovske stranke.

Kakor vže rečeno Haywood je začasno oropan prostosti in najbrže mu tudi ne bo mogoče, da bi za časa svoje kandidature javno nastopil med občinstvo, ter istemu javno povedal svoje principe, ki so v popolnem soglasju s socijalnimi. Vendar pa to, cenjeni delavci v Colorado, naj vas ne moti! Ne sme vas motiti! Dosti ste slišali o njem po listih, dosti od vas ga osebno pozna in sedaj ta "dobri oče" kakor ga kličejo delavci na zapadu išče vaše pomoči, da vam pomaga.

Oddajte svoj glas v pravo mesto — možu, koji bode delal v blagor celega delavstva in ne za sé in kapital.

Konvencija, na kateri je bil Haywood enoglasno nominiran za bodočega governorja države Colorado, se je popolnoma zavedala svojih principov in dolžnosti, pazite toraj, da tudi vi storite, kolikor je v vaši moči za napredek in povzdigo delavstva.

Glas Svobode posvečuje svoje predale v to svrhu in, ker ima isti v Colorado največ naročnikov — največ zavednih, naprednih delavcev se bomo pobrigali in pomagali z agitacijo do izvolitve sodruga Haywooda na gubernorski prestol.

Več kot pet tisoč ljudi čita Glas Svobode v državi Colorado. S to

slovensko-delavsko armado želi "Glas Svobode" priskočiti sodrugodelavcu na pomoč. Coloradski Slovenci pazite čtivo v predalih "Gl. Svobode", katero vam bode golo restnico prinašalo. Vzburajte druge rojake-delavce in zdramite jih iz spanja. Izročite številke Glas Svobode drugim prijateljem in znanecem, kateri še niso imeli priložnosti se na istega naročiti, in skušate jih pridobiti za delavsko stranko. Vsaki pridobljeni glas poveča moč naše delavske stranke in zmanjša moč kapitala.

Toraj vsi na delo, pokazimo kapitalu, da nismo strahopetneži ampak da se zavedamo delavskih pravic. Na noge toraj!

Kapitalisti obračajo, delavec pa naj obrne!

Sedaj naj še omenimo našim čitateljem to, da bomo v agitacijo za izvolitev Haywooda stavili vso moč in zajedno prosimo rojake po Colorado, da nam v tem napornem delu pomagajo.

Organizirajte se v klube, pripravljajte shode in govore, ter nam o vspehu poročajte. Vsako poročilo dobrodošlo. Kjer se nahajajo tri ali štiri rojaki organizirajte "Haywoodov klub". Pokazite se, da ste zavedni delavci in ne nazadnjaki. Storit vsak po svoji moči. Tu so vam predali "Glas Svobode" prosti in na razpolago. Spominjajte se, da v slogi je moč in v neslogi poraz! Kapital je združen, tesno zvezan in gleda slabosti delavca. Opremite se s duhom socijalizma in z volilnico v roki, udarite po kapitalu in mu razbite železno čelado.

Z geslom: "Vse za povzdigo delavstva in zmago nad kapitalom" stopajmo naprej do zmage!

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Položaj v Rusiji je vedno bolj kritičen, posebno v južnem delu države in v polskih pokrajinah.

Kmetijski upor se je pokazal v provinciji Volga. Kmetje so vlovili ondotnega župana in policijskega načelnika, isti zahtevajo, da se politični jetniki na prsto spuste.

V Nagatkinu je četa kozakov razpršila zbirajoče kmete. Čez sto oseb je nevarno, ranjenih.

Peči in kurjači v ruskem starem mestu pridružili so se stavkajoči masi.

Židje v Lodzu, rusko Poljsko, se boje ljudskih izgredev.

Stanje pod-admirala Chouknin, poveljnika črnomorskega brodogoja, na katerega je neznana oseba dvakrat vstrelila, postaja, kritično.

Poroča se, da so detektivi našli na vrtovih okoli carjeve palače Peterhof nevarne dinamitne bombe. Kedo je zanesel te bombe na vrt, se ne vé, pač pa kakor trdi palačni poveljnik general Trepoš, je oseba, ki je prinesla usodepolne kepice na vrt, vposlena v palači. Zaročnika še niso dobili.

Obravnava proti 53 članom delavske zbornice v Petrogradu se je pričela. Vlada jih je obtožila, da so isti nameravali zadnjo jesen dvigniti javni upor in oborožanje ljudstva. Hodniki sodnijskega poslopja so bili prenapolnjeni s orožniki in policisti, priče pa, ki so bile zaprte v postranski sobi, zapele so marselejo. Z velikim trudom se je posrečilo orožnikom, beričem in policiji ustanoviti mir. Velika pozornost je obračala na Krustaleva vodjo in predsednika delavske zbornice. Isti Krustalov je vodil revolucionarno gibanje in povzročil veliko skoraj splošno stavkanje v Petrogradu in celej Rusiji.

Ruska socijalna zgodovina bode pamtila deveti dan v tem mesecu. Rudeči prapori so majestozno plapolili na hišah in poslopjih carskega Petrograda. Trume ljudstva so korakale za rudečimi prapori. Par stotnih kozakov, kateri so imeli nalogo razpršiti množico, ustavile so se povelju carovih oficirjev. Policija in čaru lojalni vojaški oddelki imeli so dovolj opravka. Ljudstvo se ni brigalo za vojaške oddelke ampak veličastno korakalo po petrogradskih ulicah, pelo marselejo in zahtevalo svobodo, prostost.

Ker so poveljniki uvideli, da stvar postaja kritična, udarili so na množico in ljut boj se je pričel. Množica je takorekoč zmagala, konjenišvo in vojaštvo se je umaknilo, salutiralo rudečemu praporu in množica se je razšla. Radi bi videli "očko" salutirati rudeči prapor.

AVSTRIJA.

Iz Budapešte se poroča, da so tamšnji socijalisti proti tiskovnemu zakonu razpisali neki oglas, in ker se niso udali povelju justičnega ministertva prišlo je do spopada med njimi in policijo. Več oseb je bilo lahko ranjenih.

Kupčijska zbornica v Kašau, Gornje Ogrsko, je odredila v svoji zadnji seji, da se tujcem, večina Nemcem, ne dovoli v bodoče nikakoršnega podjetja na Gornje Ogrskem pričeti. Skoro večina rudnikov po Ogrskem je last Nemcev.

Ogrska prekomorska parobrodna družba je zgubila svoj proces proti parobrodnim družbam "Severno-nemški Lloyd" in "Hamburg-ameriška črta". Ta ogrska parobrodna družba je namreč skušala preprečiti izseljevanje Ogrov in Hrvatov na ptujih parobrodih, vendar je vlada, v kljub temu, da je ista sama nekoč za stvar delovala, prošnjo domače družbe ovrгла.

NEMOĽJA.

Socijalna zmaga v Hanovru. Pri državno-zborniških volitvah v Hanovru so socijalni demokratje pobili nasprotnike.

Borba je bila luta, a socijalisti potegnili so volitev z ogromno množino. Kakor številke kažejo, se je število socijalistov v teku treh let podvojilo.

Novi zvezi?

Berlin, 19. julija. Poroča se, da so Anglija, Francoska in Italija sklenile nekako skrivno mejsebojno zvezo in nameravajo Nemčijo na cedilo pustiti. Tako poslovanje in če se zveza uresniči, zapra bode Nemčiji prosto trgovino v Abisiniiji. Viljemček brca, ali dosti mu ne bode pomagalo, naj se umiri in pohlevno trpi s Avstrijskim Francetom.

TURČIJA.

O malih praskah se sliši med Črnogorci in Turki. Pri zadnjem spopadu ob meji Turške in Črnogore v bližini vasi Gusinje in Plava so Turki zajeli 13 Črnogorcev, a 42 se jih je pa utopilo v reki Donavi, ko so se umikali turški premoči. Poroča se, da so Črnogorci požgali sosedne turške vasi in prebivalstvo pomandrali. Turška vlada je odposlala tri bataljone pehote proti Beranom, a oddelek 150 mož pa proti Plavi. Kmetje v bližini Črnogore se boje še nadaljnjih napadov.

SRBIJA.

Rezultat volitve za skupščino je sledeči: 79 staro-radikalcev, 49 novo-radikalcev, 14 narodnjakov, 3 naprednjaki in eden socijalni demokrat. Uradni volilni izid treh okrožij je še neznan.

FRANCOZKO.

Pariz, 13. julija. Čednost zmaga! S pomočjo socijalno demokratičnih poslancev se je danes v državni zbornici v Parizu završila velevažna obravnava proti stotniku Dreyfus-u.

Zbornica je s 472 proti 42 glasovom oprostila topničarskega stotnika Alfreda Dreyfus in ga povišala na majorsko stopnjo. V državnem zboru je prišlo do lutih spopadov med nationalisti in socijalno demokratičnimi poslanci. Socijalni poslanci zahtevali so, da se krivci polove v zapor in preiskava proti njem prične. Tudi oberst Picquart je zopet nameščen in prost. Med socialradikalcem Sarraut in nationalistom Pugliesi-Conti je prišlo radi tega do dvoboja, v katerem je bil Sarraut nevarno ranjen v prsa.

Dne 14. t. m. je pa ljudstvo posvečevalo narodni praznik, spomin na naskok na Bastii.

PORTUGALSKO.

Governor Lovrenc Marquez poroča portugizki vladi, da se je v bližini mesteca Tete, ob reki Zambezi, provinciji Mozambique, portugizki vzhodni Afriki, našla zlatonosna ruda. Tisoče in tisoče srečolovcev se je odpotilo proti zlati deželi. Governor trdi, da ta provincija ima najbogatejša zlata polja in da celo prekaša ona v Johannesburgu.

BELGIJA.

V Gentu obvršavali so socijalisti pet in dvajsetletnico obstoja socijalne produktivne in konsumne družbe "Booruit". Na povabilih raznim delavskim organizacijam se je čitalo sledeče.

"Booruit je prva socijalna organizacija v Gent, ki si je prevzela nalogo organizirati delavce in jim stati na strani v vsakem slučaju. To je Booruit storil, da še več, boril se je z vami za vse človeški napredek, gojil je mladino, ki so sedaj dosti višji kot je sam. Booruit se veseli svojega in vašega napredka."

Ameriške vesti.

Večjo plačo

bodo dobivali delavci in delavke, kateri so po tovarnah za bombaž in sicer v Rhode Island in južnem delu Massachusetts-a uposljeni.

Družbe so jim dnevno povišali za 5 odstotkov, ter s tem tudi preorečili nameravani štrajk.

Far goljuf in slepar.

Pred policijskim magistratom je stal čmosuknar veščastiti gospod Adalbertus Olszewski, katoliški pastir v Bayside, L. I., obtožen, da je krčmarja Sigmunda Bundz, 237 Kent Ave., Brooklyn, za lepo svoto potegnili. Častitega so poslali s častno stražo v Brooklyn.

Pa naj še vrjameo lopovom! Kdor krade, ta laže!

Sporazum med tesarji in lesnimi delavci.

Bratstvo tesarjev (Brotherhood of Carpenters) in Mešani lesni delavci (Amalg. Wood Workers) prišli so do sporazuma. Lesni delavci bodo do sedaj naprej delali samo 8 ur na dan in ne devet kakor prej. To kaže, da je stari boj med Gompersom, O'Brien in Simpson-om končan. Vsi udje Am. Wood Workers bodo zahtevali 44-urni tednik in \$22 tednine.

Stavka na nadulčni železnici. Delavci vposleni na v južni Chicago novo grajeni nadulčni železnici groze s stavko, ako jim kompanija ne plača po 33 centov in ne 31

(kakor doslej) na uro. Kompanije se branijo in če se v kratkem ne udajo delavskim zahtevam, zna priti do štrajka.

Zahtevajo večje plačilo.

Zbrani žičarji linemen vposleni pri Bell Telephone Co. so danes v državah Pennsylvanija, Jersey in Delaware zastavkali. Stavkujoči zahtevajo večjo plačo in manjši dnevnik. Navadni linemani, ki so do sedaj delali po devet ur na dan, so dobili \$2.79 dnevne plače, zahtevajo sedaj \$3. Cepilci (Splacers), ki so prej dobili od \$3 do \$4 — zahtevajo sedaj najmanjšo dnevno plačo od \$4.50. Kompanijski oskrbnik Fran C. Bethel pa se je izrekel, da tem zahtevam nikoli ne ugoditi.

Nekaj novega.

Iz zanesljivih virov se nam poroča, da je papirnati trust to je International Paper Co. sam ob sebi deseturni dnevnik zmanjšal na osem ur, a plačo prejeli bodo delavci isto, kakor da bi delali celih deset ur na dan. Ta nova odredba postala je pravomožna za dve tovarni, jedno v Livermoore Falls, Me., a druga v Palmer. S prvim januarjem p. l. pa bodo uvedli to odredbo po vsih tovarnah, ki so pod trustovo kontrolo.

Kaj je namen trusta se ne vé. Mogoče je prepoln nakradenega denarja in ga vest peče, ali pa nastavlja vodo spečim oponentom.

Zopet stavka.

Zadnji ponedeljek jutro je več kot 300 delavcev, vslužbenih v 13 čikaških žitočistilnicah (grain elevator) pustilo delo. Delavci zahtevajo 25% višje plače in osem urni delavnik. Dosedanja plača se je razlikovala od 27 do 32 centov na uro in delalo se je po devet ur na dan.

Židovska zvižaja.

Ljudje so sprevideli, da jih je znani žid Hearst na limanice dobil. Ljudstvo, katero se je na Hearstove rumenjake naročilo pod pogojem in na obljubo, da se bode celina povest "The Jungle" v listih podala, si mora sedaj dotično knjigo oskrbeti, ako hoče čitati celo povest. Uredništvo Hearstovih dnevnikov ponatisnilo je samo take članke, ki se vjemajo s demokracijo, a kadar pa pride do socijalnih člankov, iste preskoči.

Koliko let ima še preteči predno mreža izpred ljudskih oči izgine.

Socijalisti.

Češki narodni socijalisti imeli so konvencija v Cleveland, O. Zastopniki od vseh strani Združenih držav so se zglasili. V prvem sklepu se je govorilo o v Idaho zaprtih sodrugih Haywoodu, Moyerju in drugih. Ko so prejeli novico, da je soc. stranka enoglasno nominirala Haywooda kandidatom prih. governorja, je konvencija z navdušenostjo brzojavno sodrugu Haywood-u čestitala.

Nadepolna mladina v Chicagi.

Jako slabo je predlo v torek neke mu čikaškemu policistu z imenom Larkin. Zasedoval je namreč neke mlekozobneže, katere jih je presenečil pri prepovedani igri. Hoteč jih aretirati, lovil je bežeče. Kar naenkrat se pa policist spodtakne in pade. Ko so pa preganjali mladenci to zagledali, so skočili na policista, mu slekli hlače ter mu odvezli čelado in palico. Na to so zopet zbežali, vendar se je pa policistu posrečilo enega tih zajeti, a moral se je z svojim jetnikom podati na policijsko štacijo — brez hlač in pokrivala.

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Listu v podporo.

J. D. \$0.51

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Tretji del.

XVIII.

Zvečer je bil pri generalnem guvernerju ples, na katerega so bili poleg drugih povabljeni vsi oficirji. Zbrala se je odlična družba. Predno je godba začela svirati, se je grof Bertrand postavil sredi dvorane in s povzdignjenim glasom rekel:

— Gospoda! Danes je došlo iz Pariza uradno sporočilo, da je Njega Veličanstvo cesar Napoleon ukazal splošno mobilizacijo. Ta odlok kaže, da je vojna proti Rusiji sklenjena stvar. Prepričan sem, da ste vsi edini z menoj v želji, naj bi cesarski orol zmagovito vzletel notri do carske Moskve in se vrnil ovenčan z novimi lavorikami. Vive l'Empereur! Vive le roi de Rome!

Kakor grom in vihar so zadoneli po dvorani klici "Vive l'Empereur! Vive le roi de Rome!" Oduševljeno, samozvestno so doneli in vmes se je čul klic: "A la guerre! A Moscou!"

Konrad je stal v zatišju. Tudi on je zavilhtel svojo čepico in klical: "Vive l'Empereur!" "Vive le roi de Rome!", ali pri srecu mu je bilo nekam težko in obšla ga je slutnja, da utegne ta vojna postati katastrofa za Francijo in tudi za Ilirijo.

— Tako ste blekli in preplašeni, kakor bi se vojne ball!

Konrad se je obrnil in zagledal pred seboj vojvodinjo Fitz-James.

— Visokost, je rekel, jaz se vojne ne bojim, ali bojim se, da ne bo tako srečno iztekla, kakor vsi mislijo.

— Ali mislite, da cesar ni več sposoben za vojskovodjo?

— Nikar se ne norčujte, visokost. Cesarjeva genialnost je nepresegljiva, ali vojskovati se z Anglijo, in s Španjo, z Avstrijo in Prusko, s Turčijo in s Portugalom, je vse kaj drugega kakor vojna z Rusijo.

— Jaz stavim kolikor hočete, da bo Napoleon tri mesece po napovedi vojne v Moskvi.

— To je mogoče, visokost — ali s tem vojna še ne bo dobljena. Tudi Vladislav Vasa je leta 1612, zmagovito prodril do Moskve in ponosno je zaplapolala njegova zastava na Kremlju — in vendar ni ničesar opravil. In sto let pozneje je švedski kralj Karol, eden največjih junakov vseh časov, poskusil taisto doseči od južne strani in učakal Poltavi l. 1709, strašen poraz. Zdaj je nekaj nad sto let tega in zdaj hoče isto poskusiti Napoleon. Naj bi mu bila sreča milejša, kakor Vladislavu Vazi in kralju Karolu!

— Kdo bo tak pesimist, se je norčevala vojvodinja. Napoleon je v sto bitkah dokazal, da je nepremagljiv in premagal bo tudi Rusijo. In tisti dan, ko bo Rusija poražena in ponižana morala podpisati mir, se lahko kapitan Konrad Podobnik oglasi pri vojvodinji Fitz-James in si izprosi pri nji kakko milost.

Toplo, mehko in zapeljivo so se glasile te besede in spremljal jih je žareč pogled. Konrad pa je hladno odgovoril:

— Če bom takrat živ in zdrav — se oglasim, ali prosim Vas, uvažajte, da se zdaj prostovoljno oglasim — za vojno.

— Vi hočete iti v vojno, ko bi lahko ostali doma?

— Da, vojvodinja! Pravi mož ne ostane v takih časih za pečjo. V vojno pojdem — četudi se najbrž ne vrnem.

— Premislite si še to, je skoro drhté rekla vojvodinja. Konrad — Vojvodinji je zastala beseda. Prvič je Konrada imenovala s krstnim imenom in se tega skoro ustrašila.

— Ali hočete, gospod kapitan, biti tako prijazni in me povabiti na ples? je rekla ceremonijelno in z neko prisiljeno ironijo — in Konrad je šel z njo plesat.

Med tem, ko je v škofiji svirala

godba in se je zbrana družba radovale še živahneje kakor o drugih takih prilikah, so nekateri povabljeni hiteli oznanjat po gostilnah in kavarnah, kar je bil razglasil grof Bertrand. Kakor plamen je šla novica od hiše do hiše in vabila ljudi iz njih domovanj. Vojaki so v trumah hodili prepevaše po mestu in po vseh ulicah so odmevali klici: "Vive l'Empereur!" "A la guerre — à la guerre!"

XIX.

Vojvodinja Fitz-James in Mara Damjanova sta postali najboljši prijateljici. Vojvodinja je obiskala Maro, da izve zanesljivo, kako je razmerje med Maro in Konradom. Imela je vsled vpliva baronice Cojzove precej neugodno mnenje o Mari, a ko je spoznala Marin značaj in plemenitost njene brezupne ljubezni do Konrada, tedaj je uklonila svojo glavico in na tistem prosila Maro odpuščanja za vse, kar je o nji slabega govorila in mislila.

— Konrad ima nekaj na sebi, kar mu hipoma pridobi vsa ženska srca, je pripovedovala vojvodinja. Jaz in grofica Bertrand sva bili obe v Konrada zaljubljeni, moja stara mati kar nori zanj in kdo ve, če baronica Cojzova ni samo zato jezna, ker se Konrad zanjo ne zmejni. In koliko je še drugih dam, ki se zanj zanimajo. Baronica de Belleville je začela ljubavno razmerje z nekim oficirjem iz samega obupanja, ker Konrad niti njenih najbolj vročih pogledov ni zapazil.

— Torej taka nevarnost mi je pretila, se je smehljala Mara. Pač pravo čudo, da se mi Konrad ni izneveril!

— O, jaz se zdaj, ko poznam Vas, prav nič ne čudim. Take ljubezni kakor je Vaša, jaz sploh nisem zmožna. Konrad mi je silno ugajal, njegova melanholija ga je delala interesantnega — in potem ta njegova skrivnost — ženo ima, a ne živi z njo in nihče ne ve zakaj — Vas ljubi in Vi, ena najlepših in najbogatejših ljubljanskih dam ljubite njega — dasi ta ljubezen nima prihodnosti. In za takega moža naj bi se ženski svet ne interesiral, posebno še, ko je resnično lep?

— Toľko dam se je zanimalo za Konrada, je rekla Mara, in vendar ga nobena ni spoznala. Verujte mi — Konrad nima prav nič talenta, ne za melanholijo in ne za poziranje. Bil je zdaj toľko mesecev ves pobit in se vedel kakor kak čudak, prav ker so njegovi rahločutni naturi vsakdanjosti zoprne. Ali jaz ga poznam in vem, česa mu je treba. V njem je nekaj orlovskega značaja. Kakor gineva v orlu življenska moč, če se ga priklene na drog, tako je v Konradu ginevala njegova enerzija, ko so ga grde vsakdanjosti tlačile k tlom, da ni mogel vzleteti. Ko so bile ilirske dežele pod dunajsko oblastjo, tedaj je bil Konrad najnavdušenejši oznanjevalec političnih in narodnostnih naukov revolucije, pogumen in neustrašen je bil kakor nihče drugi. Tudi pri raznih drugih prilikah se je pokazala ta stran njegovega značaja. Zunanjih, kak velik vspeh obetajočih nagibov je treba, da se sproži njegova enerzija. Jaz to vem, vojvodinja, in zato Vas prosim, prosite pri grofu Bertrandu, naj izposluje, da pojde Konrad na vojno proti Rusiji.

— Vi, Mara, Vi želite naj bi šel v boj in v smrtno nevarnost tisti, ki je Vašemu srcu najbližji?

— Da, vojvodinja, jaz Vas prosim za to, ker je to potrebno Konradu in meni. Jaz ga ljubim in ga bom vedno ljubila, a jaz si hočem tudi njegovo ljubezen ohraniti. Če ostane tu, če bo brez večjega, resnejšega dela, potem se mu pristudi naposled vse in se tudi naveliča moje ljubezni. Mož mora v življenje, mož potrebuje boja, če naj bo srečen in zadovoljen. In zato Vas prosim, storite mi to prijaznost in izposlujte, da bo Konrad poklican v vojno.

Vojvodinja je to rada obljubila in je tudi svojo obljubo izpolnila. Ker se je bil Konrad sam oglasil za vojno, mu je grof Bertrand tem laglje ustregel. Konrad je bil premeščen k tistem ilirskemu oddelku, ki je bil določen, da gre z veliko armado na Rusko.

Ločitev mu ni bila težka, niti od Mare. Konrad je imel zavest, da se vrne živ in zdrav iz vojne. Zadobil je zopet svojo notranjo moč, bilo mu je pri srecu, kakor človeku, ki je prestal dolgo in težko bolezen in zato je lahkega srca odšel Mari ni bilo slovo tako lahko ali prikrivala je svojo skrb in svojo bolešt, premagovala se je junaško, da bi Konradu ne otežkočila slovesa.

"La gravne armée" je bila 4. junija 1812. prekoračila reko Nemen in odrinila proti Viłni. Že poprej je ilirsko vojaštvo, namenjeno, da se pridruži veliki armadi, odšlo iz Ljubljane. Pred odhodom je bila v stolni cerkvi mša, potem pa revija pred rotovžem. General grof Bertrand je s sijajnim spremstvom prihajal pred rotovž, kjer je bilo razpostavljeno ilirsko vojaštvo, in imel navdušen govor.

"Vive la France! Vive l'Illyrie! Vive l'Empereur!" je grmelo po Mestnem trgu. Trombe so zadonele, zasvirala je godba in do tal se je nagnila zastava pred zlatim cesarskim orlom, ki se je lesketal na rotovžu.

In zopet je zapela tromba, zadonela so vojaška povelja, zarozljalo je orožje in vojaška četa se je začela pomikati — začel se je odhod na dolgo pot, v krvavi boj. Butno so doneli pozdravi iz občinstva, z vseh oken so vihrali z robci, vojaki pa so krepko zapeli maršeljezo.

— In zdaj je prihajal mimo Damjanove hiše Konrad. Oko njegovo je viselo na oknu, kjer je slonela Mara in se topila v solzah. Še en pogled — sabljo je nagnil — in ni ga bilo več videti!

— Mara, moja ljuba Mara! Vojvodinja Fitz-James je slutila, kako težka in mukepolna bo ta ura za Maro in zato je prihitela, da tolaži prijateljico in ji olajša bol.

— Mara — nikar ne žaluj! Ti si močna žena, tvoja volja je kakor jeklo, trdna in nepretagljiva kakor tvoja ljubezen — premagaj tudi svojo bolešt. Če Bog da, se vrne Konrad srečen in ovenčan z lavorikami.

— Nisem mislila, da mi bo tako hudo — je ihté odgovorila Mara. Slovo me tudi ni tako potrló, kakor strašen spomin. Lej, Antoinetta, na tem oknu je pred 15 leti slonelo mlado dekle in obupno stezalo roke za mladim možem, ki je odjahal s francosko armado, ker mu doma ni bilo več obstanka. To dekle sem bila jaz, tisti mladi mož je bil Konrad. Tedaj sem bila še verna in vso noč sem kleče jokala in molila, naj bi se Konrad srečno vrnil. Šele čez 12 let je prišel nazaj — oženjen. Ta spomin me je danes premagal. Polastila se me je slutnja, da se mu tudi zdaj v tujini primeri kaka nesreča.

Tesneje je vojvodinja privila Maro k sebi, ji poljubljala oči in čelo in jo tolažila z vso ljubeznijo, dasi je sama imela vse rosne oči.

Kakor v Damjanovi hiši, tako so ta dan tudi v raznih drugih hišah žalovali za odšliimi vojaki. Kurat Svetlin je bil menda edini človek v Ljubljani, ki ni niti žaloval, niti se navduševal za vojno, nego se v Božičevi gostilni neusmiljeno norčeval iz tistih, ki so povzdigovali vojaške čednosti.

— Bežite, bežite, je rentočil, tako ste neumni, kakor mlad pes, ko prvič med piščeta skočil! Lepo je umreti za cesarja in za domovino, pravite? Kdo Vam je pa to povedal? Tisti, ki so pri življenju ostali. Ti seveda lahko govoré. Ko bi pa mogli tisti govoriti, ki so za cesarja in za domovino res umrli, ti bi Vam povedali, da ste norci.

— Junaški konec na bojišču zagotovi človeku nesmrtnost, se je oglasil neki stari meščan.

— Nesmrtnost! Izvrstno! Prvi pogoj za nesmrtnost je ta, da človek umrje. In jaz naj bi zdaj umrl, zato da bom nesmrten takrat, ko bom mrtev in se svoje nesmrtnosti še veseliti ne bom mogel! Oh — ljudje božji, kakšni ste vendar. Sicer je moj princip, da kdor se iz neumnosti drugih ljudi norca dela, ta svoje lastne ne pozna, ali Vaša neumnost je tako velika, da bi skoraj pozabil na ta princip. In zato se bom rajši napil.

Dalje prida.

KAM SPADA AVSTRIJSKI PARLAMENT?

Avstrijski parlament je vže od nekdanj sem prava špelunka. V nobeni žganjarni se ne gode take stvari, kakor v oni hiši, v katero pošiljajo avstrijski narodi svoje "izvoljene". Pretepi, v katere se pomešajo razne psovke, katerih bi niti najostudnejši pijanec ne rabil, to je pač v temu parlamentu na dnevnem redu in mačja godba tudi nič več kaj nenavadnega.

In na ta način rešujejo ti "izvoljeni" svoje dolžnosti, na ta način se pobrigajo za ljudski blagor.

Najbolje bi bilo celo bando skupaj pognati iz hiše, kjer uganjajo take nečuvne stvari.

Schönerer je v zadnjem zasedanju pač pokazal svojo omiko s tem, da je kričal: "Živali ste, smrkovci, psi." Seveda on je meril po svoji meri in česar je prepričan, da je sam, zabrusil je drugim v obraz.

Tudi poslanec Stein se je spravil na socialiste, ter zakričal poslancu socialnih demokratov Reselu:

"Rudeči psi; anarhisti Franc Josipovih vitezev! Tatovi! In tudi Schönerer je začel kričati: "Rudeči psi."

Tako zgleda v parlamentu Avstrije. Seveda spuřana Avstrija ne more zahtevati družega, kakor spuřani parlament.

Nekateri poslanci so res take kreature, da jim ni para na celem svetu. Pri zasedanju, to je pri onem uradovanju, kjer bi morali imeti vse misli na pravem mestu, pri onem se obnašajo tako, kakor pravi smrkovci. Ne vem, kedaj se bode ljudstvo toľkian spametovalo, da bode take "zastopnike" pognalo, kamor slišijo. Za take poslance je pač najprimernejši prostor — svinjak — "zatorei — v svinjak z njimi!"

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20 50
Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

Ne trpite na revmatizmu!
Drgnite boleča, oteklá mesta z
DR. RICHTER-JEVIM
ANCHOR PAIN EXPELLERJEM
in iznenadeni bodete nad priletim olajšanjem, kterega Vam podeli (3)
Spričevalo nekega duhovnika
Rev. H. W. Freytag nam piše iz Hamel, Ill.: "Ze 20 let vporabljam v inozemstvu in v tej deželi z izvrstnim vspehom v službah revmatizma, protina, prehlajenja, bolečin v hrbtu in podobnih bolih Vaš sijajni Anchor Pain Expeller bodem vedno rabil. 25c in 50c.
Pri vseh lekarnarjih
F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl st., New York.

Nikel Plate železnica
prodaja za poletno sezono vozne listke po znižani ceni in sicer za Canadsko stran in New England države. Za čas 15 dni bode vozni listek le za \$2 dražji, za 30 dni pa \$4 kakor navadno v eno stran.
Informirajte se v mestnem uradu
107 Adams ulica, Chicago.

VODAKOVA GOSTILNA
683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.
TELEFON CANAL 7641

Telefon urada Main 39. Telefon stanovanja 228-Y.
Dr. F. E. Hicklin
La Salle, Ill.
Se priporoča tu živečim Slovonom. Urad ima nad Strausovo prodajalno.
Ozdravljenje oči je moja posebnost.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":
Robinson stara izdaja) 60c
Z ognjem in mečem 2.25c
Zbrani spisi Jos. Jurčiča . . . 6.60c
Mali vitez I, II. in III. del . . 3.50c
Kralj Matjaš 50c
Ročni slovensko angleški slovar in obratno 60c
Potop 3.20c
Vstajenje 1.75c
Preko morja 40c.
Kapitanova hči 40c
Opatov praporšček 35c
Žrtev razmer 25c
Jama nad Dobrušo 20c
Vrtomirov prstan 20c
Eno leto med Indijanci 20c
Erazem Predjamski 20c
May Eri 20c
Tiuu Ling 20c
Knez črni Jurij 20c
Strelec 25c
Naselnikova hči 20c
Pod turškim jarmom 20c
Fran baron Trenk 20c
Poslednji Mehikaneec 25c
Na preriji 25c
Naseljenci 25c
Stezjosedec 25c
Elizabeta angleška kraljica . . 20c
V gorskem zakotju 20c
Nesrečnica 30c.
Krvna osveta 20c
Za kruhom 20c
Spisi Andrejkovega Jožeta . 1.25c
Mlinarjev Janez 40c
Zlata vas 25c
Deteljica 30c
Rodbinska sreča 40c
Krištof Kolumb 40c
Kortonica 30c
Miklova zala 30c
Zaroka o polnoči 60c
Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naročnino.
Knjige pošiljamo poštnine prosto.

MATIJA KIRAR
GOSTILNIČAR
v Kenosha, Wis., 432 Middle S
Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 4373

ROJAKI POZOR!
1000 mož potrebujeva v
Silver Saloon
461-463, 4th St. San Fran. Cal.
za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfinejše unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.
BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

Edward Pauch
gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJEJE
L. Hagendorff.
Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.
Znižane cene za poročne slike.

Vaclav Donat
Izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.
576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografni ateljeje mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.
1841 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Kaj zahteva socializem?

(Nadaljevanje.)

V.

Vedno večje je število proletarcev, vedno bolj narašča armada delavcev, a tudi vedno bolj se razmerje poojstruje med delavcem in delodajateljem, katero razdvoja moderno življenje v dva nasprotna si tabora.

Prepad med posestnikom in neposestnikom se pa po sedaj vladajočem pridobninskem načinu vedno bolj razširja in vedno bolj razteguje, kajti nasprotstvo med tem dvema je od dne do dne hujše, in pritisakajoči jarem, s katerim posestnik obkłada neposestnika, je vedno bolj neznošljiv in nestrpljiv.

Posedujoči sloj pa tudi če dalje bolj pritiska ne le samo delavski, pač pa tudi male obrtnike, kateri so v enem oziru ravno tako zatirani od posedujočih, kakor pa delavci in ni čuda, da je tudi mali obrtnik postal hud nasprotnik svojih tiranov.

Družabna preustroja je edina tvoriteljica, katera bi taki nedopustni položaj odstranila in za to, za izvedbo te se tudi poteguje delavstvo ne le v svoj korist, pač pa tudi v korist malega obrta in sploh takih katerih eksistenca je odvisna od dela njihovih rok.

Boj delavskega sloja napram kapitalizmu ni osebni boj — pač pa politični in kot tak vsebuje velepomembnost za celo človeštvo, kajti ta boj je boj za osvobodjenje za enakopravnost. Delavstvo pa ekonomičnega boja ne more izbojevati, ki nima ob enim tudi političnega pomena, tudi ne more svoje ekonomske organizacije izvesti, brez zasledbe političnih pravic, in tudi ne more prehod produktivnega načina pridobiti v roke celote, brez da bi ne nastopala z politično močjo.

Uvesti podlago, ki bi trdno podpirala ta boj, pridobiti si moči ne le za ekonomske zahteve pač pa tudi politične sile — je pač naloga socialne demokracije.

Koristi delavskega sloja so po celem svetu enaki, radi tega se tudi zahteve enega ali drugega popolnoma strinjajo.

Z razširjenjem svetovnega prometa in produkcije za svetovni trg pa se tudi položaj različnih slojev vedno bolj enakosti bliža in na tak način postaja tudi zahteva selega delavskega sloja ena in ista.

Osvobodjenje delavca je pač v vseh kulturnih deželah poglavitna zahteva in vse socialdemokratske stranke zahtevajo to uvedbo, kajti oni se ne pobrigajo samo za razredne privilegije in pravice, pač pa za odpravo razrednega gospodarstva, kakor tudi uvedba enakih pravic in dolžnosti za vse sloje brez razlike spola ali stanu.

Iz tega stališča se socialna demokracija bojuje proti gotovim razredom, ki nasprotujejo z vso svojo močjo temu programu.

Poglavitna podlaga izvedbi svojih zahtev in svojega smotra pa socialna demokracija zahteva:

1. Splošna, enaka in naravna volilna pravica s tajnim glasovanjem vseh na 20 letom stoječih državljanov obojega spola. Dvoletni postavojaštveni perijodi. Volitev naj se vrši na postavnem prazniku, tako da se ga lahko vsi delavci udeležijo.

2. Direktno postavodajo po ljudstvu, ki bi samo upravljajo državo ali vlado, kronovine in občine. Volitev oblasti po ljudstvu in vsakoletno dovolitev davkov in doklad.

3. Vzreja in vzgojitev za splošno deželno obrambo. Mesto vojaštva ljudska bramba. Določitev vojne ali miru po ljudstvu in poravnavo mednarodnim sodiščem.

4. Odprava vseh postav, ki otežkujejo svobodo in pravico združevanja ali shodov.

5. Odprava vseh postav, ki onemogočajo žensko enakopravnost.

6. Versko prepričanje kot privatna stvar. Odprava vseh javnih pripomočkov, kateri se uporabljajo v cerkvene ali verske namene. Cerkevna ali verska društva naj bi bila le privatna, katera svoje zadeve samostojno urejajo.

7. Javnost šol. Obligatorični obisk ljudskih šol in brezplačen pouk.

8. Brezplačno pravosodje. Sodba po od ljudstva zvoljenih sodnikov. Priziv v kazenskih zadevah in odškodnina po nedolžnem obtoženih, zaprtih in obsojenih. — Odprava smrtne kazni.

moč, kakor tudi brezplačna zdravila in brezplačni pogreb umrlih.

— Razredne pridobninske doklade za vzdrževanje vseh javnih priurav in podjetij to pa le v tolikem, kolikor se mora izdajkov za te odrajtovati.

Odprava nenaravnih davkov in doklad, cola in sploh odrajtovanj, ki niso v korist celote.

V obrambo delavskega sloja zahteva nadalje socialna demokracija:

1. Mednarodno delavsko obrambno postavodajo in sicer na tej podlagi:

a) Določitev delavskega časa in sicer največ 8 ur na dan.

b) Prenoved uporabo otrok pri delu, ki niso stari še 14 let.

c) Odprava nočnega dela, izvzemši za iste industrije, za katere se more iz tehničnih uzrokov tudi po noči delati.

d) Vsaki teden za vsakega delavca 36 urnega neprekinjenega odpočitka.

e) Prepoved sedanjega tiskovnega sistema.

2. Kontrola vseh delavskih priurav, kakor tudi prevredba delavskega položaja v mestu in na deželi. Ustanovitev državnih, deželnih in občinskih delavskih uradov in na splošno preuredbo higijeničnih ozirov.

3. Pravično enakopravnost delavcev vseh obertnjinskih slojev in odprava služničadskih naredb.

4. Zavarovanje koalicijske pravice in

5. izvedba splošnega delavskega zavarovanja za v slučaju nezgode, oslabelosti ali smrti.

(Nadalje sledi.)

Kako vganjajo visji fariji?

Iz Rima se čujejo prav mične dogodbice, katere utemeljujejo stari prigovor: Bolj ko bližje Rima, slabše najdeš ljudstvo.

Okolo papeža, katerega imajo za "liberalnega", se je zbrala neka klika, katera pač kaj slabo gospodari, kar se pa razvidi iz raznih pisem, ki so jih pisali farji, v katerih predbacivajo papežu slabost in nestanovitnost, na splošno se pa pritožujejo proti oholim kardinalom, kateri svoje podložne duhovnike zatirajo in preganjajo.

Tako piše nekdo v neki brošurici, katero nazivajo "Hildebrand monaco" (menih Hildebrand). Nadalje je na papeža naslovljeno pismo, ki se glasi:

"Sveti oče! dan danes ni vlada v Vaših rokah, pač pa mesto Vas vladajo oni, kateri Vas ropajo Vaših pravic.

Vatikanska vlada je dan danes vlada nereda in srda...

Fare se, ne oziraje se na trientinski koncilj, oddajajo le takim duhovnikom, ki se znajo prikupiti kakemu višjemu pastirju, nižji duhovniki v Rimu pa morajo stradati, med tem ko drugi tisoče spravljajo.

Prelatje in kardinali gledajo le na to, kako bi si žepo napolnili, katero dejstvo posebnost med nižjim duhovstvom vprizorja dosti nezadovoljnosti.

Vi sveti oče, kateri sedite na prestolu sv. Petra, ste postali svojim principom nezvesti in postali ste brezobzirni in tiranski papež.

Vi hočete ljubezen in vero utrditi, a satan Vas je premotil, kateri Vas, Vaše prelato in duhovne obdaja."

Menih Hildebrand razdeluje duhovništvo v tri dele: v nepotrebne, ki polnijo le svojo bisago; v nasilne, ki lastujejo gospodarstvo čez svet in duhovstvo, konečno pa v kategorijo preganjanih žrtev.

Menih Hildebrand sklepa svojo pismo (katero je pisal papežu Piju):

Sveti oče, spominjajte se tega, da je Vaša sveta dolžnost resnico iskati, in da se ta dolžnost še podvoja,

posebno ker nastajajo o resnici razni dvomi.

Ta važna dolžnost je na Vaših ramenah in Bog bode od Vas zahteval obračun če jo ne spolnujete. Ne zabite tega!"

Kako mnenje ima menih Hildebrand o papeževih ljubljencih, nam pove to:

"Na čelu ljubljencev papeža stoji kardinal Mery de Val, kateri pa svojo službo opravlja le iz izkoriščevalnih namenov.

Mogočno gleda iz palače Kristovega namestnika, a njemu ni mar svetost njegovega opravka, pač pa razteza iz svojega prestola, svoje grabeljive roke. V vaticanu ne vlada etički duh, pač pa duh mamona, kateri je vgnjezden vže od starodavnih časov.

Kaj je mar višjemu farju za vero? Za njega je le dobra kupčija, drugega pa nič.

Med vatikanskimi mogotneži pa vlada najvišja konkurenca. Vsaki far bi hotel več pograbit od drugega, a vera in ljubezen jim je le postranska stvar. Da vlada tako neznošno razmerje in da bo še vladalo se jimajo Vatikanci zahvaliti le človeški neumnosti. Še le takrat, ko bode človeštvo se spametovalo, bode tudi tega konec.

PROŠNJA ZA OBJAVO.

Naproseni smo od nacionalnega eksekutivnega kluba socialne stranke objaviti sledeče:

Kongregacijske volitve v tem letu bodo najbolj važne, kar jih je dežela imela izza časa zadnjih let. V teh volitvah postane socialna stranka faktor, in da si pridobi prvenstvo zagotovljeno ji je z ozirov, da se nje število množi dnevno. Mi toraj, upamo nabrati fond za te kongregacijske volitve, ki so velikega pomena, verujemo torej, da se bojo vse stranke finančno pripravile za boj.

Glede na to, priporočamo, da se obvesti vse strankine člane in somišljenike, da darujejo za ta fond svoto v znesku eno dnevnega zaslužka najzadnje do meseca julija. Ena tretjina te nabrane svote se razdeli na lokalne klube, druga tretjina na državno in tretja na narodno organizacijo. V državah, kjer ni državnih organizacij, porazdeli se na polovico in sicer prva polovica na lokalne klube in druga polovica na narodno organizacijo.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Ameriki, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vseh tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na
M. P. Pazderic
P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

JAVNA ZAHVALA.

Čenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
New York.

Jaz Josef Pavlič Vam naznanim in Vas srčno zahvalim za Vaše zdravila, ki ste mi jih pošiljali. Vaša zdravila so moji ženi tako koristila, kakor ste Vi meni sporočili. Zdaj je čisto popolnoma zdrava hvala Bogu, in moj dragi sinček je čvrst ter ni udan nobeni boleznii, zato se Vam dragi zdravnik iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter Vam ostanem hvalni

Jozef Pavlič
Box 334 Aspen, Colo.

Nickel Plate železnica.

Znižane cene za turiste na Canadiano stran in New England države. Čas 15 dni. Tje in nazaj stane samo \$2.00 več kakor v eno stran. Za čas 30 dni za tje in nazaj samo \$4 več, kakor v eno stran. Za rezerviranje spalnih vozov in za listke pišite ali se zglasite v mestnem uradu

107 Adams ulica, Chicago.

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Se priporoča vaim slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakterih potrebščin. Izdelek je najfinji in najskusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Pišite v svojem jeziku po vzorce ali vzorčno knjižico.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamci za pristnost ni okusni izdelek naročenih potrebščin.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 popoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličien zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu posebnost pa v Avstro-Ogrški in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

To tvrdko zastopa tudi M. V. Konda v Chicagi. Ill. 669 Lcomis St, ter se vabijo rojaki, da se zaupno na njega obrnejo.

Mi smo pripravljene

NAJVEČJO IZBERO LETNIH OBLEK IN POMLADANSKIH SVRŠNIKOV.

Mi imamo največjo zalogo oblek na zapadni strani. Obleke izdelujemo sami, radi tega jih lahko kupite bolj po ceni, kakor drugje.

Mi imamo popolno zalogo klobukov in druge opreme, ter dajamo zelene menjalne znamke

Telefon — Canal 1198

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS-TAILORS
598-600 BLUE ISLAND AVE.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto kron 10

za pol leta kron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

Naslov za dopise in pošiljatve je
slednji:

"Glas Svobode"

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Naročnikom.

Cenjenim rojakom in somišljenikom, kojim smo poslali list na ogled in kateri se še do sedaj na istega naročili niso, tem potom naznanjamo, da smo prisiljeni, ako se do prihodnje izdaje ne javijo in pošljajo naročnino, list ustavit.

Ravno tako pa smo vže parkrat omenili, da je nekaterim starim naročnikom naročnina na list potekla in smo jim še vedno list nadalje pošljali, brez da bi se isti javili ali naročnino poslali.

Ker se je pa vže večkrat pripetilo, da je ustavljen lista v takem oziru žalil dotičnika, še enkrat opozarjamo vse one, katerim je naročnina potekla in tudi one, katerim smo list na ogled poslali, da se do prihodnje izdaje javijo in naročnino na list pošljejo.

Nihče nam naj potem ne zameri, ako mu list ustavimo, kajti tudi mi moramo gledati, od kod se stroški plačujejo.

Upamo, da se vsak delavec spomne svoje dolžnosti napram njega glasilu in pomaga v boju za svobodo in enakopravnost.

Upravništvo.

Dopisi.

Bisbee, Ariz., 4. julija 06.

Cenjeno uredništvo "Gl. Sv." Današnji dan, dan prostosti, svobode in napredka me živo spominja marsikaterih malih resnic, koje sem preživel v preteklosti, koje se še dan danes vrše in bodejo mogoče trajale v bodočnosti. Rekel sem, dan svobode, prostosti in napredka, tako vsaj istega otroci imenujejo. Nevedni otrok, ki prižiga rakete, strelja s samokresi, in se veseli svoje (?) prostosti, se ne zaveda, da ko postane mož, da prostost, svoboda postane le prazni besedi zanj. Sprevidel bode, da delavec je suženj, tlačan in trpin, da dan svobode, prostosti in napredka je humoriistični praznik kapitalistov, ki se zavedajo svoje prostosti in napredka; a delavec naj se pa spominja, da na ta dan zvršil se je važen čin, neodvisnost trinajstih držav severne Amerike se je izrekla. Zakaj pa tlačani delavci, ne porabite te prilike in pomislite, kako lahko se je odcepilo trinajst držav od angleške kro-ne in kako lahko, ako se združimo v jedno skupino, tudi mi delavci podpisemo svobodno, neodvisno izjavo, ter se odkrižamo kapitalističnega pritiska. Žalibog, da se delavci tako malo brigajo za svojo svobodo, prostost in napredok. Gibajte se, rinite naprej, skušajte, nekaj se mora ukreniti. Učite svoje otroke, vzgajajte iste v prostem, svobodomiselnem duhu, da ko om enkrat odrastejo polni svobodnega duha potem z mladimi močmi in prostim duhom, navale na kapitalistično krono in se osvobodite tlake in suženstva.

Današnji dan me tudi spominja na neko resnično dogodbo, ki se je zvršila pred leti v Westfallenu na Nemškem. Neki delavec, ki je imel sedmero otrok in ženo, poposi rav-

natelja tvrdke, da mu isti plačo poljšja rekši, da ne more s tem zaštrukom izhajati. Seveda dobrosrčni ravnatelj, pa mu na mesto obljube za boljši zaslužek tako le odgovori: "Dummer Kerl, warum machst du so viele Kinder" (Nemnež, zakaj pa delaš tolika otrok?) Delavca je ta odgovor užalil in šel pobitim srcem domov, a med potjo pa se domisli sveto-pisemskega reka, da so otroci "božji blagoslov".

Toraj, delavci, če so otroci božji blagoslov, glejmo, da se tudi drugi božji reki izvrše. Ali ni prostost, božji dar? Dobro, če je prostost božji dar, in ta dar, ki nam ga je bog v začetku stvarjenja sam podelil, nam je ukradel kapital, mislite li, da bi bilo greh si istega nazaj dobiti? Nikakor ne! Opravičeni smo istega lepim ali grdim potom brez vsacega greha nazaj pridobiti: In to bodi naša naloga! Z zavednostjo naprej!

Ko sem bil zadnjič v New Yorku, se mi je nekaj zelo nenavadnega pripetilo. Ko je Komarjevim bralcem dobro znana Komarjeva Špela dospela v New York in tam v "Kozlgortu" izpovedala, da jo delo čala pri gospodarju Sakserju, jo oblasti niso spustili na prosto. Pisma in telefoni med Špelo in Komarjem so švigala kakor strela po oblakih. Jaz sem si hotel kupiti vožni listek pri Sakserju, ali gospod je bil preobložen s delom. Ker mu pa Špela ni dala miru, se Komar odpoti h avstrijsko-ogerskem in ruskem konzulatu, si nedolžno obleko na se vzel in posrečilo se mu je Špelo rešiti iz ječe v "Kozlgortu".

Ker pa drugi dan ni imel nič proti socializmu pisati v svojem "narodnežu", je nam prau fletnu povest, kako je stari Molek talu iskal" priobčil.

Komar je pa fest fant!

Kar se tiče tukajšnjih delavskih razmer, naj omenim, da so prilično iste kakor drugod, vendar pa za sedaj nikomir ne svetujem sem priti, kajti, delo se težko dobi a poleg tega imamo pa hudo vročino. Kakor hitro se časi zboljšajo, bodem cenjenim čitateljem "Gl. Svobode" v listu poročal.

Rojakom širom Amerike, posebno onim v Rock Springs, Wyo., srčne pozdrave, Tebi "Gl. Svobode" pa obilo vspaha in tisoče naročnikov.

France Zajec.

Durango, Colo., 11. julija 1906.

Dan na dan dobivamo dokaze, na kak način se naši rojaki zavedajo in sicer ne le dolžnosti do samega sebe, ampak tudi dolžnostij do svojega bližnjega — do naroda. Pregovor; v edinosti je moč" se pač čedalje bolj upošteva, a posledica temu je organizacije, je ustanovitev društev in sicer — prepotrebni podpornih društev. Tudi Slovenci v Durango, Colo., nastopajo ono pot, katero je nastopilo vže tolikanj naših rojakov. Ustanovili so podporno društvo, ter ga imenovali 'Zvon'. Priklopili so ga k Slov. narodni podporni Jednoti. Do sedaj je pristopilo nad 30 članov, a upam, da se bode v par mesecih to število podvojilo.

Kakega važnega pomena je za nas podporno društvo, ni treba razjasnjevati, kajti vsakdor zna in ve, koliko dobrot uživamo od podpornih društev, ki skrbje za naš napredok, a tudi v nesreči nam nudijo lepo podporo. Zatoraj rojaki v Durangi! Društvo imamo. Vsakdor, kateri še ni član kakega društva naj pristopi k nam, da s slogo zasledujemo pot napredka in prospeha!

V zadnji društveni seji so se zvolili sledeči uradniki:

Predsednik: Martin Verce,
podpredsednik: Martin Mehle,
I. tajnik: Frank Košer,
II. tajnik: Anton Selan,
zastopnik: Ivan Šali,
blagajnik: F. Blatnik,
I. nadzornik: Anton Hegler,
II. nadzornik: Frank Indihar.

Gori omenjeni uradniki nam pa jamčijo, da bodo delovali v prid društva, katero naj procvita in napreduje naših rojakov, vrlib Slovencev.

"Domačin."

Obstoječe bratstvo med delavstvom in kapitalom po potresu in požaru v San Francisco je jako ugodno. Ljudi iz višje družbe, ali kakor bi rekel iz gornje skorje, kateri so ostali brez domovja, preskrbelo se jih je z šatori, da jih branijo pred neugodami, z obleko in živem. Tako nam poroča somišljenik iz razvalin poprej tako cvetočega mesta.

Moški in ženske pa, katerih roke so trde in žuljave od vsakdanjega dela, se morajo šteti srečnim, da se jih je pustilo prenočevati na odprtih ulicah ali v kakem samotnem parku, z zvezdnato streho nad njimi. Milodari v denarju, kakor tudi druge potreščine za življenje, se je med imenitnejše dokaj razsipno delilo, dočim so navadni plebejci, kateri se pristevajo delo iskajoči družbi, dobili le drobtinice padajoče raz bogato obložene mize boljše družbe. Tisoče in stotisoče tolarjev iz blagajni organiziranega delavstva, trdo prisluzeni denar, kateri je bil namenjen in darovan v podporo ubozih nesrečnikov v San Fraugisku, po greznil se je v nikdar sito žrelo kapitalista. Boda je rastla od dne do dne, vsled česar so bile naše unije prisiljene prositi pomoči pri zunanjih organizacijah, kojih milodari naj se pošiljajo naravnost za to od unije voljenemu odboru; ker kapitalistični odbor vidi potrebo le pri višji rafinirani inteligenci, katerih roka še nikdar ni opravljala poštenega dela. Tudi stavbeniki za novo mesto, importirajo zunanje delavce, z namenom ugonobiti unionizem na obrežju tihega oceana. S tem nameravajo znižati plačo in vničiti njih lastno glasilo. Opozarja se vse organizirane delavce, da ne hodijo tjekaj dela iskati.

Slov. narodno podporno društvo
"Edinost" št. 23. S. N. P. J.
v Darragh, Pa.

privedi svojo drugo veselico v korist društva

dne 28. julija t. l.

v dvorani W. Slingerja v Ewingstown, Pa.

Začetek ob 5 uri popoldne
K obilni udeležbi vabi člane, rojake in rojakinje uljudno.

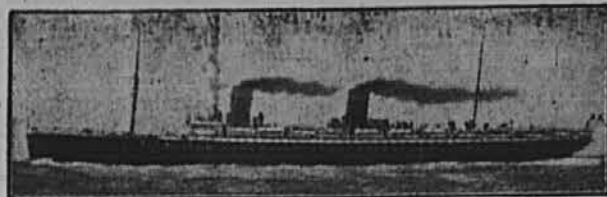
Odbor.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 669 Loomis Str., Chicago, Ill.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska proga

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel.
Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 ton. | La Lorraine 22.000 ton.
La Savoie 22.000 ton. | La Touraine 15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St, New York.

MAURICE W. KOZMIŃSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Paul Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

PHONE: BELL 1271 J.

CUY, CENTRAL 4279 K

Slovenska notarska pisarna,

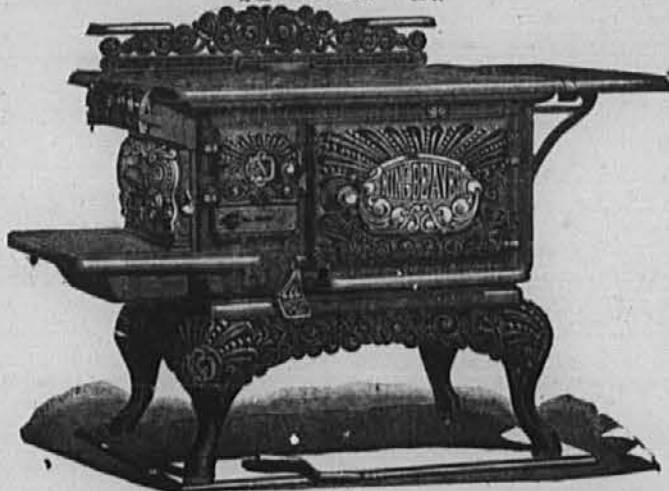
V CLEVELAND, OHIO.

kjer se izdeluje vsa notarska in sodnijska opravila kakor: pobotnice, pooblastila, dolžna, odstopna, čezdajanska, ženitovanjska, kupna pisma, i. t. d., prepisi intabulacije, tožbe v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku raznovrstne prošnje v vojaških zadevah, ter iztirjavajo dolgovi tukaj in v stari domovini.

Zastopstvo pri sodnijah, Prodaja parobrodnih listkov, pošiljanje denarja.
FRANK KORČE & A. BENEDIK.
6201 St. Clair Ave., preje 1778 St. Clair St. CLEVELAND.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!

Cene delnicam so vedno višje.

Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrudnik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Incorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigibno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrho, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakamnice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

- Predsednik:** JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
- Nadzorniki:** DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
- Pomožni odbor:** MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
- Bolniški odbor:** MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljave** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno določijo svoje dopise jednotnemu tajniku.

(Nadaljevanje iz 1. strani.)
 Proč s unijo.

Tako je rekel vrhovni oskrbnik Schwartzschild & Schulzberger. Max Schulzberger se grozi, da bo odločil vse one mesarje, ki bi skušali stopiti ali se pridružiti kateri koli uniji. Čičaška delavska zveza, zastopana po predsedniku Donnelly, je prosila Amalg. mesarsko unijo, da postopa proti tvrdki. Tvrdka se boji, da ne bi mesarji zastrajkali in zaradi tega je začasno prenehala s navalom.

Združena po 40 letih.

Dva brata, katera se nista videla, od kar sta se ločila na Švedskem, štirideset let od tega, sta se po naključju sestala v Chicagi. August Palmer, kateri se slučajno nekoliko časa zadržuje, je začetnik socialne stranke na Švedskem in vodja ondotnega unijskega gibanja. Oto F. Palmer je nastanjen v Chicagi.

Zopet 25 ubitih.

Atlantic dynamite plant v Barkdale, Wis., je zletel v zrak, a ž njim tudi pet in dvajset oseb.

Zemlja, na milje na okoli, se je tresla, cela vas je razbita in škoda se čeni na več stotisoče. Vzrok eksplozije še ni znan. Prav gotovo pa si lahko mislimo, da bo kompanija celo krivico na mrtve zvrгла.

San Francisco se zida.

Iz San Francisco se poroča, da so pričeli s delom na vsih straneh mesta. Navadnih delavcev primanjkuje, ravno tako pa tudi zidarjev, tesarjev, kleparjev, delavcev na cementu, mostovih in železnih zgradbah itd. Vendar pa se nikomur ne svetuje tja iti, kajti, tako dolgo dokler se draginja na živcu ne zniža, se ne izplača tam iti. Toliko v svabilo!

Kolera.

Brzjavijo iz Manile poročajo, da tekom jednega tedna izmed 116 na kolero bolni oseb jih 99 umrlo. Bolezen se hitro širi po celini in sosednjih otocih. Zdravniška pomoč je pri rokah vendar ni kos bolezni. Filipinski otoci so kolero podvrženi in vsako leto ob času vroče perijode sto in sto oseb postane žrtev te neznosne bolezni.

Imenuje delavca.

Predsednik Roosevelt se je pred kratkem zmisllil, da je tudi nekaj delavcev zmognih zavzemati ali vsaj sedeti v državnih uradih, in tako se je pripetilo, da je imenoval E. M. Clark iz Cedar Rapids, Ia., soudom mejdržavne kupčijske komisije. Clark je najvišji šef organiziranih ameriških železniških sprevodnikov.

Ameriška justica.

Bogata soproga nekega pivovar narja v Minnesoti je brez vsacega vzroka na krut način umorila svojo služkinjo. Policija jo je aretovala in kriminalna obravnava se je razpisala. Druzega dne jo je sodnija proti \$30,000 porotništvu na prosto spustila, a poleg tega spremljala jo je policija do doma in jo šttila proti eventualnim ljudskim napadom.

Tu je zopet nov dokaz korupirane justice v Zdr. državah. Zakaj, vprašamo, je sodnija bogatinko, krivo umora proti tako nizki varščini na prosto spustila, in zakaj drži v zaporu nedolžne širomašne delavce,

kakor n. pr. Moyerja, Haywooda in dr., katerim se niti najmanjše krivde dokazati ne more.

Pred zakonom smo vsi jednaki, vpijejo ameriški postavo-kovači, in nam mečejo blato v oči. Kje je pravica?

Ljudski tatovi.

V pravni stvari države proti Ivanu A. Cook, bivšemu pisarju okrajnega sodišča (Circuit Court Clerk) se je pokazalo in dokazalo, da je Janezek tekom treh mesecev potegnil državo samo za \$1,440. Ne-ki Karol H. Bradley, ki je o "šofanju" pred sodnikom Smith o Cookovem delovanju pričal, je bil glavna oseba, ki je Cook-u pomagal plačilne listine izdelovati. Cook je priznal vse svoje sleparije. Obravnava še ni končana, kajti preiskovalci knjig še niso pregledali polovico knjig in pričakuje se, da v kratkem najdejo še več pomot.

Ko ne bi bilo postranskih dohodkov in molzne krave poleg letne plače, bi malokateri potrošil pri volitvah petkrat več kot bi pa urad sam na sebi in pravični podlagi pri- našal.

Hrvati v Pittsburgu.

Pretečno nedeljo, dne 15. julija je hrvaškemu župniku, rodom Nemcu Mikaelu Tušek prela smola. Vzrok ovacijam je to, da je škof Canevin odzvel Hrvatom hrvaškega župnika in jim poslal Nemca. Hrvati so se temu vprli in škofu in novemu župniku prepovedali rabo njihove cerkve. Škof in župnik se za to nista brigala. Ko se je v nedeljo jutro častiti Tušek pokazal na poti proti cerkvi sv. Nikolaja v spremstvu sedmerih policistov, se je četa tam zbranih Hrvatov navali- la na trdovratnega župnika in ko ne bi bilo policije pri rokah, bi bilo po Tušku. Policija, kakor vže navadno napravila je pot s krepelci, in vodjo vstašev nevarno ranila. Ali to ni o- viralo nadaljnih napadov. Pri cerkvenih vratih obstopila je razburje- na množica preljubega župnika, kateri je po farški navadi potegnil samokres iz žepa in grozil pribiti vsacega, ki bi se ga taknil.

Tu je zopet lep dokaz farške infamije. Nedvomno prigodilo se bo- de, da bodejo črnosuknarji pri sv. maši svoje ovčice s "prahom" žeg- nali, in namesto keliha revolver po- vzdigovali.

Iz Idrije se nam poroča, da so imeli hud boj pri volitvah za 3. raz- red, ki je volil v pondeljek, dne 25. p. m. Klerikalci, kateri so držali še samo tretji razred, bili so poraženi z večino tridesetih glasov. Idrijčani se veselo, da njih občinski zastop- obstoja iz naprednih mož.

Le tako naprej, zavedni Idrijčani!, pokažite črnosuknarjem in njih podrepanikom zaduhli brlog.

Upati je, da bodejo tudi druge slovenske občine sledile temu vzgle- du in pokazale črnuharjem, da nad Triglavom se svitla!

Letni izlet, ki ga priredi socialna stranka okrožja Cook v Elliot Park dne 5. avgusta, bode nekaj zanimi- vega. Čitatelji "Glas Svobode" go- tovo te prilike ne bodejo pustili mi- mo. Toraj vsi na socialni piknik v Elliot Park!

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Slovenci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko vam je le- pa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss, 269 Grove St.

kjer bode te točno postreženi z najboljšim blagom. V zalogi ima tudi pristne Kranjske klobase.

LJUDSKI GLAS.

V teku zadnjih 25 let se je prodaja Severovega Želodečnega grenčeca tako pomnožila, da ga skoro nobeno drugo zdravilo v tem ne nadkriljuje. To je izvrstno zdravilo zoper slabost v želodcu, krči, sopenje, glavobol, neprehajnost, za- sanost in vse druge bolezni, katere povzročuje nerednost prebavnih organov, zato ga tudi hvali vsak, ki ga je že okusil. Ker le pohvala se sliši o tem zdravilu od vseh strani, zato se so naročila za isto v zadnjih par letih trikratno pomnožila.

SEVEROV ŽELODEČNI GRENČEC...

"Vaš Želodečni grenčec je v resnici izvrstno zdravilo. Pri- poročam ga vsakemu, Rabil sem ga le eno steklenico in ozdravel sem popolnoma."

Anton Gunde
 Charleston, W. Va.

"Severov Želodečni grenčec je res prav izvrstna zdravila. Ko sem ga porabil eno stek- lenico, prec sem počutil moč po vsem telesu. Sedaj se po- čutim popolnoma ozdravlje- nega."

John Sekela,
 Bulger, Pa.

"Tri leta sem trpel na nerednost v želodcu ter plačal veliko zdravnikom in za zdravila, pa vendar nisem ozdravel. Ko sem pa začel rabiti Severov Želodečni grenčec, se je moje stanje velesko zboljšalo. Dolžnost mi je priporočati vsem ljudem Severov Želodečni grenčec, kot najboljše zdravilo zoper vse nerodnosti v želodcu,

Frank Novak, Amana, Iowa

To slavnoznanano zdravilo se prodaja v vseh lekarnah, ako ga pa v vaši bližini ni dobiti, pišiti ponj in mi vam ga pošljemo. Velika steklenica \$1, srednja 50c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.
 Phone Canal 9 Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. ob- činstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah
 CHICAGO, ILL.

Kasparjeva držav- na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Sreča v nesreči.

"Domoljub" piše pod tem naslovom: "Binkoštni torek je Jerneju Mlakarju v Cerkljanskem vrhu padel vol v kapnico, globoko 10 metrov, v kateri je bilo dva in pol metra vode. Predno so zapazili nesrečo in ljudi skup poklicali, je preteklo dve uri in pol in vendar — hvala Bogu in sv. Janezu — so potegnili vola živega in zdravega iz vodnjaka. Imejte vodnjake ograjane." Mi smo mislili, da bo "Domoljub" predpisal drug recept, da ne utoni vol ali bik v kaki vodi, namreč: priporočiti sv. Janezu svoje govedo! Po našem mnenju je popolnoma odveč vsaka ograja pri jamah, ki so napolnjene z vodo, ker zadostuje sama priporočitev sv. Janezu, da nobeno govedo ne pade vanjo in če pade, jo pa tako sv. Janez reši!

Zaljubljen korporal.

Neki korporal v Mariboru je bil strašno zaljubljen v dekleta Petrovič, da ni mogel niti spati vsled tega. Da potolaži svoje kipeče srce, je šel pozno v noč k njej. A slabo je naletel. Mesto nje je dobil njene očeta, ki se je hladil pred hišo. Korporal je bil tako zaljubljen, da ni spoznal moškega, zato je začel objemati starega Petroviča in mu pravil najslajše zaljubljene besede. Stari Petrovič pa ni nič kaj idealen človek, pa ni hotel razumeti korporalovih srčnih težav, zato je zgrabil objemajočega in ga telebnil ob tla, da mu je glava zazvenela, in ko se je ta pobral, butnil ga je znova. Ker je v tem prišel še Petrovičev sin očetu na pomoč in iztrgal korporalu bajonet, se je godila zaljubljene mu slaba, kajti mladi Petrovič je bil ves v elementu in mahal divje po korporalu, da ga je parkrat ranil. Ne varjamemo, da bi bil korporal še nadalje čutil tako vročo ljubezen do Petrovičeve.

Jama rasbojnikov.

Budapeštanski policiji se je naznanilo, da ob koncu Gizeline ulice, kejer se začneja mestni log, zvečer izginjajo v grmovju razni sumljivi ljudje ter se ne prikažejo več. Policija je grmove preiskala ter našla vhod v podzemsko jamo, ki je bila podobna gostišniški sobi zdavno porušene hiše. Jama je 20 metrov dolga in 15 metrov široka ter je bila zatočišče mnogobrojne roparske družbe. Jama je bila opravljena s posteljami in z vsem potrebnimi orodjem. V enem kotu je bilo nakupičene mnogo zlatine, srebrnine, odev in drugih vrednosti. Tatinska družba je morala pravočasno zavohati nevarnost ker ni policija vkljub čakanju celo noč nikogar dobila.

Samomor vjetega tatu.

Dne 22. p. m. je bilo ukradenih iz blagajne pri rudokopu Ojstro 743 kron. Na sumu so imeli kmalu nekoga 19-letnega Konrada Mastnaka, kateri je prišel pred enim tednom iz Pruskega domov. Orožništvo ga je pridno iskalo, a prijel ga je bivši orožnik — sedaj občinski redar g. Franc Eržen, ter ga peljal na orožniško postajo v Hrastniku. Tu je prašal orožnik J. Živna Mastnaka: "Wo haben Sie das Geld?" — "Do hobn's" je odgovoril Mastnak, pogrnal si v istem trenutku krogljo iz samokresa v glavo ter se zgrudil smrtno nevarno zadet na tla. Prepejali so ga v Ljubljano v bolnico, kjer je kmalu umrl.

Vrhunec lahkovernosti.

Stefan Halužan, mešetar iz Prišlana na Hrvatskem, je prišel v Zagreb na kolodvor, da počaka vlaka v Sisek. Ko je sedel v čakalnici III. razreda, pridružil se mu je neznan človek v železniški obleki in mu rekel, naj da njemu svoj denar, da mu ga kdo ne ukrade. Halužan je bil res toliko pameten, da mu je izročil 820 K, katerih gotovo ne bo nikdar več videl, ker je neznanec takoj izginil. Pa da je mešetar tako lahkovern?

Ljubico odpeljal.

Mihov Lovrič iz Golubince na Hrvatskem je bil v bližnji Indiji za pomočnika pri obrtniku Vujančiču.

Vujančič ima pa lepo sestro Evico, katere se je Lovriču prirastla k srcu, da jo je zasnubil. Ker ga dekle ni moralo in je bil tudi njen brat zoper zaroko in poroko, je sklenil Lovrič, da jo odpelje. In res jo je v nedeljo, ko se je šla sprehajati, počakal s svojim bratom, jo položil na pripravljeno voz in hajdi z njo v Golubince. Ko je brat dekle izvedel, kaj se je zgodilo, pohitel je na konju za Lovričema, ki sta ga pa precej ranila, ko jima je trgati ljubico iz rok. Vujančič se je vrnil s sestro domov, stvar pa prijavil orožnikom, ki so mlada tiča vtaknili v zapor.

Hijene.

Pri Sopronu je grobnica grofovske rodbine Szechenyi. Med pokopanimi grofi je narodu grof Stefan Szechenyi, pred 150 leti umrl nadškof v Kalači, nek svetnik, narodni mučenik. Nedavno so ponoči neznan zlikovci vlomili v grobnico, odnesli obleko grofa Štefana ter odprli tudi druge krste, išoč zlatnine in srebrnine. Truplom so potrgali ušesa in izbili zobe. Razen obleke so odnesli tudi zlato uro, ki je bila pokopana z grofom Štefanom. Grobar je slišal opolnoči trkanje v grobnici, a si ni upal iti pogledat.

Pleme v Rusiji ki umira lakote.

V Kolinski sta bila privedena v zapor oče in hči. Okrivljena sta bila, da sta pojedla nekemu človeku, katerega je prej hči usmrtila, jetra. Oba sta iz plemena Jukagiki, ki živi v Sibiriji in tam tudi izumira. Dopisnik "Naše žizni" pravi, da so poslale oblasti veliko številno polnagih in lačnih Jukagirov na ribolovsko ekspedicijo k reki Kolim, Jasačnaja in Popova. Ker niso imeli ljudi ob teh rekah kaj jesti, so sklenili, da pobijejo drug drugega. Tako se je zgodilo. Samo zgoraj omenjeni oče je ostal pri življenju in njegova hči, ki pa je ljudožrka.

Osllepela je

na Dunaju neka Marija Kovač na sledeči način. Bila je prodajalka sadja. Pred dobrim mesecem je prišel kupit k njej mlad fant, ki ji je stisnil v roke bakren denar in odšel s kupljenim sadjem. Kovač je bakren denar držala nekaj časa v roki, potem pa se s prsti dotične roke premenčala oči. Posledica tega je bila, da si jo oči takoj začele boleti in je te dni oslepela, dasi se je kmalu obrnila na zdravnika, ki je izjavil, da hna okužene oči.

Poskušen umor moža.

45-letni Elija Rus v Straži pri Novem mestu je oženjen z 77-letno žensko, ki je že večkrat kaj grdo z njim delala. Rus je pa pohleven človek, ker je bolehen, zato ga je 12-letni sin njegove žene Jožef Mišmaš do krvi pretepel. Pred kratkim je pa Rus dobil v kavi, ki mu jo je žena dala za zajutrek, višnjevkasto rumeno snov, ki je smrdela po fosforu in žvepelu. Ker je Rus moral zaradi notranjih bolečin v bolnico, sodijo da sta ga hotela žena in pastorček zastrupiti. Oba sta pod ključem.

Ljubljanski škof — bosopeten romar.

13. p. m. je praznoval ljubljanski škof Tone svoj god. Praznovat ga je šel v Struge na Dolenjsko, pa tudi svojemu patronu sv. Antonu Padovanskemu se je šel priporočiti na božjo pot na Zdenski rebri, kakor poroča "Domoljub", "še za nadaljno varstvo in priprošnjo". Omenjeni list dostavlja: "Tudi bi ne bilo napačno, da bi jim (škofu) sv. Anton sprositi čudodelno moč najti skritih zakladov, katerih bi potrebovali za svoje tako plemenite in človekoljubne namene." Ne vemo, ali se "Domoljub" strašno norčuje iz škofa in njegovih bankerotnih zavodov, ali pa so res katoliški učenjaki tako omejeni, da verujejo na "šace", ali pa cikajo tukaj na kake hranilnične knjižice! Zdaj še le vemo, zakaj se ljubljanskemu škofu vsaka stvar tako imenitno posreči! V varstvu sv. Antona je, tistega patrona, ki najde vsako zgubljeno stvar, pa naj bi bila zakopana devet metrov pod zemljo! O srečni Tone!

Za oglase, dopise in njih vsebine ni odgovorno ne uredništvo ne upravljalstvo.

POZOR ROJAKI!

Tem potom vas opozarjamo, da so zadnji čas ustali lažnjivi preroki, kateri med naše rojake razpošiljajo različna pisma in cirkularje, s katerimi tajno na nesramni način blatijo vse izkušene strokovnjake. Isti razpošiljajo tudi male ničvredne knjižice, obsegajoče le par strani, v katerih ne opisujejo bolezni, ker jih ne poznajo, ampak samo hvalijo sebe, tako, da so rojaki vsled tega popolnoma zbegani ter v slučaju bolezni več ne vedo, kam se obrniti in komu verjeti.

To je povod vedno naraščajoči se množini neozdravljenih rojakov, kateri so verujoč zgoraj navedenim dopisom takoj poverili svoje zdravljenje neizkušenim zdravnikom.

ZATORAJ ROJAKI SLOVENC! Pazite, komu poverite zdravljenje svoje bolezni, kajti mi, kateri gledamo za splošni blagor in korist naših rojakov, vam svetujemo in priporočamo, da se v slučaju katere koli bolezni obrnete edino le na:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

ker on je edini, kateremu je vsaka bolezen popolnoma in temeljito znana ter edini more v resnici garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, nadoho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanjanje krvi, mrzlica, vročina, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samoizrabljanja), šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis kakor tudi vse **tajne spolne bolezni moške in ženske** (Zdravljenje spolnih bolezni ostane popolnoma tajno.)

Oni katerim pa bolezen ni popolnoma znana, naj pišejo po obširno kujigo „Zdravje“, katero je napisal slavni Dr. E. C. Collins M. I. in katero dobi vsaki zastopnik, ako pošlje nekoliko poštne znamke ali mark za poštino.)

O resnici se lahko vsak prepriča ako se sam pismeno obrne na katerega koli ozdravljenih rojakov.

Ant. Klappić, Box 183, Barberton, O.

Spoštovani gospod in zdravnik

Dr. E. C. Collins

New York.

Leto je minilo, kar ste mi poslali Vaša zdravila, katere sem po Vašem navodilu porabil in se popolnoma ozdravil, da se še danes čutim popolnoma zdravega, za kar se vam nešteto krat zahvaljujem.

Z vsem spoštovanjem

Jakob Zagar,

Box 131, Delagua, Colo.

Slavni doktor Collins M. I.

Vam naznanjam o bolezni mojega deteta, katero je popolnoma ozdravilo kar je Vaše druge medicine ponucalo, nobenih znakov bolezni ni več in noben mazulj se mu več ne izpusti. Sedaj je čisto popolnoma zdravo, toraj se vam iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter vam ostanem hvaležna

Ivana Šumc,

Box 87, Forest City, Pa.

Zatoraj rojaki! zakaj da bolujete in trpite? Vse vaše bolezni, trpljenja in slabosti točno opišite v svojem materinem jeziku — natanko naznanite koliko ste stari, kako dolgo traja bolezen in vse druge podrobnosti ter pismo naslovite na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute, 140 W. 34th St., New York, N. Y.

Potem smete biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. — Za tiste, kateri želijo sami osebnopriiti v ta zdravniški zavod, je isti odprt od 9 ure zjutraj do 6 ure popoldne. Ob nedeljih in praznikih od 10 ure popoldne do 1. popoldne.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete.

J. VOKOUN,
544 Blue Island Ave.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelak — Elgin ali Waltham. \$14.00

Te vrste ura stane le \$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-

vencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

POROCNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozicijah. Vsaka podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsaokvratne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Placa. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Niže podpisani priporočam Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave. Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsa potujoči Slovinci dobro došel.

C. HOFBAUER.

Nazdar rojaki!

Slovincem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

SALOON

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bude varen.

Popolnoma zanesljivo vloženo je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Svote, vložene do 12. julija, obrestujem s 1. july naprej. Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPERTO DO 8 URE ZVEČER.

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažna pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorili gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Mirko Vadjina

priporoča bratom Slovincem svojo

BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vladno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek. Izborno prebavljanje. Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.**Hoteli za žensko**

so v Severni Ameriki že vsakdanja prikazen. Življenje v takih hotelih se popolnoma razlikuje od življenja v drugih hotelih. Prvi hotel za ženske je bil "Martha Washington" v New Yorku, ki še zavzema dandanes prvo mesto. Cene so za ondotne razmere dosti nizke. Upravo hotela vodi neki gospod, ki je popolnoma kos svojemu "vražjemu" poslu. Treba mu je mnogo takta in ozirov, pa tudi — energije. Hotel ima nad sto rednih obiskovalk, ki tudi tam stanujejo. Hotelski red je strog. Razen gostilničarja ni nobenemu moškemu dovoljen vstop brez posebnega privoila. Nobena dama ne sme v svoji sobi sprejeti moškega obiska, niti brata, sina ali očeta. Strogo je prepovedano kaditi. V hotelu tudi ne smejo biti ne mačke, ne psi in ne — otroci.

Kako reformirajo avstrijski orožniški častniki v Makedoniji.

Avstrijski polkovnik Richter, ki je pridržen za reformiranje v Skoplju, je poslal neko 18-letno deklico, učiteljico na ondotni nemški šoli, ki je pod varstvom avstrijskega konzulata. Ko so se pokazale posledice poklica je avstrijski konzul očeta osramočene deklice k sebi. Kaj se je tam sklepalo, se ne ve, vendar sta deklica in polkovnik ostala na svojem mestu. Potemtakem sodijo na Dunaju o škandalih te vrste sedaj bolj velikodušno kakor pred leti. Ko je predlanski konzul Rapa port poslal neko Cincarko, so ga takoj degradirali in poslali v pokoj.

Pretrsljiv dogodek.

"Dvadcatij vek" pripoveduje iz zadnje ruske revolucije sledeči dogodek: "V Frauenburgu pri Rigi je bil neki Lepe poklican pred vojno sodišče. V Frauenburgu pa sta živela dva brata Ivan in Jakob Lepe ter se ni moglo dognati, kateri je pravi krivec. Predsednik kazenskega oddelka se je hotel izogniti dvomu na ta način, da je obsodil obojega brata na smrt. Sivi oče obojenih bratov je šel k predstojniku, se mu predstavil kot bivši podčastnik in invalid — v rusko-turški vojski je namreč izgubil roko — ter ga zaklinjal, naj priznase sinovoma, ki sta mu edina opora, brez nju bi moral umreti. To je zapovednika ganilo, omehalo mu je srce, da je pomilostil — enega brata. Očetu je prepustil, naj si sam izbere, katerega naj pomilosti in katerega naj obesi. Dolgo je starček premišljeval. Eden sinov, bolehen in slab, je bil njegov ljubljeneč; a drugi si je pridobil očetovo ljubezen s tem, ker je bil odločen in prepojen z revolucionarnim duhom. Končno pa je le premagal starčkov egoizem: odločil se je, naj bo obešen mlajši, slabjši sin, njegov ljubljeneč. Ivana so tedaj obesili, a Jakob je ostal živ, da združuje očeta. Ko pa so nedavno uradniki pregledovali spise, so našli, da je pravi krivec le Jakob, ki so ga takoj zaprli ter ga vojno sodišče brez dvoma obsodi na smrt.

Tekmovalje v plesu.

Neki Corsini Guttiero je povabil vse pariške plesalce, naj se poskusijo z njim v plesanju valčka. Večina tekmovalcev je opešala že po treh urah, neka 11letna deklica se je vrtela štiri ure, najvztrajnejši so zdržali devet ur, a najnevarnejši tekmeč Corsinov se je vrtel 11 ur. Ko je tudi ta ves upehan padel, plesal je Corsini še dve uri, tedaj skupno nepretrgano 13 ur.

"Studirana" kuharica.

Ārem potujočim tiskarjem se je pridružil nedavno v Donauwörthu dijak medicine, Anton Kurz, ki je povedal, da je sin državnega pravdnika v Monakovem. Pri pivu se je brž sklenilo prijateljstvo in dijak, ki je imel precej denarja, je povabil svoje nove prijatelje na razstavo v Norimberk. Tukaj so vsi štirje veselo živeli. Nepričakovano pa so prišli policaji, ki so veselega dijaka aretovali. Dijak je bil — kuharica, ki je zbežala svoji gospodi iz Neuburga z 800 markami.

Dober zaslužek.

Sloveča igralka Sara Bernhard

se je ravnokar vrnila iz Amerike, kjer je nastopila 277krat, a ne v sijajnih gledališčih, kar so ji preprečili trusti, temu v šotorih, cir-kusih, barakah, a enkrat celo pod milim nebom v navzočnosti 8000 ljudi. Z uspehi je lahko zadovoljna. V Evropo je prinesla 5,200,000 kron čistega denarja in silno veliko dragih daril.

Za odpravo celibata.

Pobožen Francoz, prednik tretjega reda sv. Frančiška, J. Laclotte, je spisal spomenico o potrebnih reformah v katoliški cerkvi in o sredstvih, kako od pomoči sedanjemu "žalostnemu položaju cerkve in duhovnikov na Francoskem." Spomenico je poslal papežu in vsem francoskim škofom. Med reformami, ki so potrebne, da se ugled in gnotni položaj katoliškim duhovnikom povzdigne, navaja na prvem mestu odpravo celibata, vpeljavo materinega jezika v liturgijo in odpravo talarja, "tega vrabčevega strašila", kakor pravi Leclotte. O celibatu piše papežu: "Moja vest mi nalaga dolžnost, poučiti Vašo svetost o duhovniškem celibatu, katerega odpravo nujno zahteva cela Francija. Te zahteve pa ne gojijo samo lajiki, temu tisoči duhovnikov skoraj soglasno. Ako bi se vprašalo rodbinske očete cele Francije, ne našlo bi se jih niti sto, ki bi bili proti odpravi celibata. (Že vedó zakaj!) V istem smislu bi se izreklo tudi naših 40,000 duhovnikov. Povsod je razširjeno mnenje, da kasta, ki sestoji iz celibatarjev, ne more prav soditi o dejanskih razmerah niti prav voditi moža, žen in otrok. Tudi naši zdavniki in učenjaki so proti celibatu."

Ženske — vojaki.

V Petrogradu sta prišla nedavno v kopel za boljše ženstvo dva vojaka: eden podčastnik s hrabrostno svetinjo, drugi pa prostak. Kopajoče dame so se hudo razburile, ko sta se začela vojaka pri njih slačiti. Strežnice so začele vpiti in groziti s policijo. Tedaj jih je podčastnik pomiril ter jim dokazal, da sta ravno tako ženskega spola kakor oje. Po kopanju so ju potem dame slovesno spremile do vojašnice.

Dekleta ne smejo biti za natakariče.

Angleški škof v Southwarku namerava predlagati v zbornici lordov, da se mora prepovedati ženskam, zlasti dekletom, da bi bile natakariče in prodajale pijače ter delale kratek čas pivcem in jih k pijančevanju zapeljevale. Ako zbornica lordov ta predlog potrdi, boče prizadetih 40,000 deklet, ki so sedaj nastavljene po raznih salonih za natakariče na Angleškem. Škof Southwark je našteval razne slabe posledice, katere trpe dekleta, ki so nastavljene za natakariče. Ko so mu nekateri ugovarjali in odsvetovali predlagati v zbornici nameravan predlog, je dejal: Mogoče je, da bodo odškodovana dekleta, ako bodo moralna odložiti delo, toda moralna dobrota, katero bodo uživale vsled tega, bode nadkriljevala vsa škoda, kattera boče zadela dekleta vsled odložitve dela za natakariče."

Koliko je vreden človek?

Ameriški zdravnik in državnik dr. Hold je izračunil denarno vrednost, ki jo predstavlja človek za človeško družbo, oziroma za državo. 12letni deček je vreden 10,400, 15letni 17,400, 25letni mladenič pa 20,174 K. Vrednost delavca začne s 25. letom pojemat, tako da je po 45 letih (70 let star) vreden le še 49 K, a 80letni delavec je za državo že breme v znesku 3490 K. Splošno izobraženi ljudje imajo seveda večja vrednost, in sicer je 25letni mladenič z visokošolsko izobrazbo vreden 103,580 K, ki se v prihodnjih 15 letih povisa na 117,400 K.

Zakonska zvestoba in ljubezen.

Neki oženjeni trgovski potnik se je šel v soboto v Zagrebu sprehajati z neko prostitutko. Kar ju sreča potnikova žena, ki je spremljevalko svojega moža zmerjala in pretepala s solničnikom, dokler ni ta zbežala. Tu pa je mož zgrabil ženo, jo vrge na tla in jo pretepal, da so morali priti stražniki, ki so napravili konec tej nenavadni sceni.

IZVLEČEK

iz pravil in poslovnega reda S. N. P. Jednote.

Namen Jednote je združiti slovenski življenj v eno skupino, ter svojim članom pomagati v boleznih, nezgodi, onemoglosti in smrti; pomagati udovam in sirotam udov, ter jim lajšati njih žalostni položaj; nadalje pa tudi spodbujati svoje člane k vedni in omiki, kakor tudi jih nuditi s čutom do narodnosti in splošnega bratstva.

Jednota obstoji iz krajevnih podružnic, to je različnih v različnih mestih Združenih držav ustanovljenih podružnic družtev.

Podružnica mora imeti najmanj 10 članov, če jih je manj, priklapi ji Jednota k vže obstoječi najbližnji podružnici.

Vsaki član mora vplačati pri prijavljanju \$2.25 — to je ustopenine \$1, mesečnine \$1 in 25 centov za verhovno zdravniško izjavo. Če bi prosilec ne bil vsprejet, poverne se mu ta vplačani znesek.

Jednota ponuja svojim članom nastopne udobnosti.

Za časa bolezni plačuje ta svojem članu po \$1 na dan, vendar bolezni mora trajati najmanj 7 dni. Če traja bolezen čez pol leta, dobiva član po preteku pol leta 50 centov dnevne podpore. Če pa član umrje, plača se njegovim dedičem \$500 usmrtnine.

Če smatra zdravnik obolelega člana po preteku enega leta boleznijo nezdravljivim, mu plača Jednota celo usmrtnino, t. j. \$500 in s tem preneha biti ud S. N. P. J. Takoj ob začetku bolezni prijavi naj se član pri svojem društvu, katero mora preskrbeti zdravniško izjavo, ter jo vpošlje Jednoti v odkaz bolne podpore. Tajnik društva mora pa preskrbeti vse v to določene listine, ter jih vposlati s prijaviteljem bolezni glavnemu tajniku Jednote, kateri potem likvidira svoto podpore.

Tajnik mora na to paziti, da se vjemajo njih poročila z zdravniškimi poročili to je da se vjema čas trajanja bolezni do časa ozdravljenja.

Da se uvede enolično uradovanje v vsa S. N. P. Jednoti priklapljenih društev, podajam nekoliko poslovnega reda, katerega naj se uradniki sosebno pa tajniki društev držijo, a v vsem ostalem pa sledijo vže v pravilih podanih določilih. Ta poslovni red se poglavito tiče šamo pri sestavi listin, katera niso v pravilih razvidna.

Za vsakega na novo pristopivšega člana ali članice se mora sestaviti prošnja. V prošnji mora biti jasno in točno razvidno ime, naslov kakor tudi rojstni podatki prositelja.

Podpis prositelja se mora popolnoma vjemati z imenom, katerega tajnik vpiše:

Ako se prositelj n. pr. podpiše "Jankovič" — naj ga tajnik ne zapisuje "Janovič" ali celo drugače.

V tej prošnji naj bo tudi natanjko popisano, komu prositelj v slučaju svoje smrti zapušta usmrtnino:

N. pr. "svoji materi Ani Jerb \$250 — svojemu bratu Antonu Jerb \$250 — ne pa "materi in bratu, vsakemu polovico."

S to prošnjo se potem sprejme čakanca k zdravniku, kjer naj odgovarja od zdravnika stavljen vprašanja. Tam mora čakavec tudi na zdravniški izpraševalni polji podpisati svoje ime.

Zunanjo stran te prošnje pa spolni tajnik društva le v toliko, da za piše ime prošnika, ime in kraj društva.

Sprememba poslednje oporoke naj se naznani Jednotnemu tajniku le takrat, če se ista v resnici spremeni, kajti oporoke na prošnji je veljavna le do spremembe in če član ostane pri prvotni oporoči, ni treba drugih listin nego prošnja, v kateri je takoj ob pristopu izrekel svojo zadnjo oporočo.

Če član oboli, preiskati ga mora zdravnik, kateri na "zdravniški izkaznici" popiše bolnikovo stanje in ta zdravniška izkaznica, je tudi ob enem prijava člana bolnim.

Ako je član izven društvenega kraja, mora to "zdravniško izkaznico" notar poveriti, katero se potem vpošlje glavnemu uradu v likvidiranje bolne podpore.

Če je bolnik hudo bolan, ter ga zdravnik mora na domu obiskovati, takrat naj zdravnik spolni "Doctor's Certificate" ali "zdravniško spričevalo". Na kraju tega spričevala se pa podpisujejo bolniški obiskovalci in sicer na dan obiska. Torej če so bili obiskovalci pri bolniku deseti dan meseca, naj se podpisajo pod številko 10. i. t. n. in ta listina ostane pri društvu, za slučaj nadaljnje uradne potrebe.

Ako se nahaja bolnik v bolnici, naj se od bolnice zahteva potrdilo, katero se potem z drugimi listinami vpošlje Jednotnemu uradu.

Kadar se zahteva bolno podporo izpolni naj društveni tajnik "Plačilno nakaznico" a spodnjo "bolniški izkaznico" pa spolni zdravnik. Kjer se na plačilni izkaznici glasi "Uradni pečat", tam naj društvo ne pristavi svojega pečata, pač pa na levi strani bolniške izkaznice kjer je označeno "društveni pečat". Tudi naj ne pozabi to izkaznico podpisati od društva postavljeni bolniški odbor, ter postaviti v namenjeni prostor tudi dan obiska.

Na splošno naj se pa društveni tajniki držijo člena I. in II., ki so tiskani na zadnji strani plačilne izkaznice.

Če društvenik umrje, mora društvo preskrbeti pogreb, čegar stroški naj ne presegajo \$75. To svoto potem plača Jednota društvu. Če pa pogreb preskrbijo sorodniki, dobijo oni gori imenovani znesek \$75.

Če bi umrl član pa za pogrebne stroške določil večjo svoto nego \$75 se ta svota odtegne od usmrtnine ter plača istemu, kateri pogreb preskrbi.

Kadar se zahteva usmrtnina, mora tajnik društva preskrbeti "mrtvaški list". Ta list je razdeljen v tri dele; prvi del spolni društvo, drugi zdravnik, a tretjega pa pogrebnik.

Pri tem se ne sme pozabiti, da mora ta mrtvaški list podpisati tudi "javni notar".

Ako se je pa član ubil ali na nenaraven način prišel ob življenje, takrat se mora tudi poslati z mrtvaškim listom Coroners Duplicate Inquest.

S temi listinami se tudi vrne plico, katero se po izplačilu usmrtnine razveljavi.

V slučajih nezgod ali takih nesreč, pri katerih zgubi član del svojega telesa in je zaradi tega deležen delne usmrtnine, se mora na to poziti, da se takoj vpošlje zdravniško spričevalo, katero pa mora biti od notarja potrjeno, če pa v onem kraju notarja ni, pa od krajnega sodnika.

Če član zgubi vid, takrat mora dobiti zdravniško spričevalo od zdravnika za oči in ne od navadnega zdravnika, tudi tako spričevalo mora biti notarsko ali sodnijsko poverjeno.

Dediči pokojnega člana so še le opravičeni v 90 dneh po smrti dotičnega zahtevati usmrtnino in tajniki naj v takem slučaju dotične podučijo, da ne bodo potem nastale sitnosti.

Tajnikom še enkrat priporočam, da sestavijo vse listine pravilno in razumljivo pisane, sosebno imena članov ali dedičev, kakor tudi rojstnega kraja ali naslov dedičev naj pravilno zaznamujejo, kajti navadno povišnemu delovanju sledijo tudi pritožbe in da se takih izognemo, moramo paziti na red in pravilnost. M. V. Konda.

Delavec, v organizacijo.

Kakega velikega pomena je organizacija za vsakega delavca, nam predočiva današnji delavski položaj najprimernejši dokaz. Mi smemo lahko trdimo, da je ameriško delavstvo vže precej organizirano in da se precej zaveda svojega stališča. Naloga vsakega delavca, ki pripada organizaciji, je skupno in edina se boriti za izboljšanje razmer delavskega sloja.

Zboljšanje razmer se pa le takrat doseže, če se skupno in edino potegujemo za naše pravice, ter skupno skušamo se iztrgati iz izkoriščevalnih rok, iz rok kapitalizma.

Kapitalizem je pač oni sloj, kateri delavcu nasprotuje, kateri črti delavsko organizacijo, kateri bi rad videl, da bi delavec ne napredoval, kajti čim bolj je delavec nezaveden, tim sposobnejši je v izkoriščevalne namene kapitalizma.

Organizacija se tudi trudi, da svojega člana podučuje o nastopu proti svojemu sovražniku, kaže mu pot do napredka, in odstranjuje mu ovire, ki mu jih kapitalizem meče pod nogo.

Iz tega razvidamo, da organizacija je le delavcu dobrota, ter da z organizacijo doseže svoj zahtevek. Če bi delavec v Ameriki ne bil organiziran, koliko več bi mogel pretrpeti moralnih in materijalnih bolezni, katerih mu jih noudaja okuženi zrak kapitalizma.

In glej! Kapitalist se organizacije boji, kajti ona je ravno najspodobnejše sredstvo v boju proti izkoriščevanju. Milijone in milijone delavcev pripada organizaciji, a kljub temu jih je še ogromno število, kateri ne posegajo po tem blagru.

Delavec brez organizacije je enak ptiču s potrtnimi peruti.

Ptič brez peruti ne more zleteti v višavo, ne more uživati ono, kakor uživajo njegovi zdravi sovrstniki.

Takemu ptiču je podoben tudi delavec brez organizacije, in kakor ta ptič, ne more tudi neorganiziran delavec zleteti v višjo sfero — svobode in prostosti. Taki delavec je bolnik, kateri vže vidi zadnje trenutke svojega življenja, pričakuje svoj pogin.

Organizacija delavstvo oživlja, ona mu sveži pogum, mu daja moč in veljavo v življenjskem boju. Če neorganizirani delavec nekolikanj vpogleda v organizacijo, da se le nekolikanj zaveda njenega pomena, ne bode se obotavljal tudi k njej pristopiti, ter s svojo močjo, s svojim razumom podpirati, organizovane sobojevnike.

V organizacijo toraj! Tu se zbira ona moč, katera se z umno poteguje za delavski sloj, kateri se neustrašeno bori proti zmaju — kapitalizmu.

Kapitalizem čuti udarce, katere mu jih zadaja organizacija, on uvideva nje upliv in glej, kolikokrat je kapitalizem moral vže opustiti svoje podne načrte, in kolikokrat je mogel ugoditi pravičnim zahtevam organiziranih delavcev. V slogi je moč! V organizaciji je sloga, a iz te sloge izvira čez — naravna moč, katera bi lahko, če bi hotela, strahovala cel vesoljni svet. Vender ona takega upliva ne zasleduje, njena naloga je le priboriti delavcu pravice, prostost in svobodo in to njeno nalogo spolnjuje vestno in natančno.

Predragi rojak! Postani tudi ti vesten član te mnogostevilne družbe, bojuj se tudi ti za svoje pravice, ki so ob enem tudi pravice cele organizacije in zmaga organizacije bode tudi tvoja zmaga, a sad te zmage bodeš z veseljem užival, kajti v svesti si bodeš, če pripadaš k organizaciji, da si tudi ti pripomogel do splošne zmage, — zmage vesoljne organizacije nad tvojim in njenim sovražnikom.

Naš znani romanopisec Upton Sinclair je zopet vprežen. To pot si je izbral Pittsburske livarne za model. Knjiga se bode imenovala "Appeal to Reason" in bode v istem slogu kakor "Jungle".

Roman "The Jungle", katerega je spisal naš slavni sodrug Upton Sinclair, stane \$1.20, po pošti \$1.35. Naročuje se v našem uredništvu. Vsaki Angleščine več rojak bi moral to knjigo brati, v katerem je razkrinkano hudodelstvo čikaških mesarskih baronov. Kdor jo želi, naj se oglasi pri nas.

Izgovor proti pijači.

Pred sodnika so pripeljali moža, ki se je moral zagovarjati, da je kalil mir v gostilni. Sodnik ga upraša, zakaj obiskuje javne prostore na vse zgodaj v jutro, in toženec mu odgovori, da se vsako jutro, najbolj slabo počuti, želodčna bolezen mu nagaja in ko povzije nekoliko pijače je zopet sposoben za delo. Sodnik mu svetuje naj popraša za svetodobrega zdravnika, mi mu pa svetujemo naj pokusi Trinerjevo zdravilno grenko vino, katero bode brezdvomno spravilo njegove organe zopet v pravi red. Ako se isto rabi po navodilu, bode v vseh slučajih uplivalo na redno prebavljenje, očistilo kri in ojačilo živce. V vroči sezoni ni boljšega zdravila na svetu ki bi se moglo meriti z Trinerjevim zdravilno grenkim vinom katerega rezultat je vedno zdravje in ojačenost.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.
PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL LTD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo
NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!
F. G. WHITING, ravnatelj,
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite
dvanajst kabinetnih
slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki cen.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in betoljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

COLORADO SLOVI PO SVOJI RODOVITOSTI.

NAJUGODNEJŠA VOZŃJA

V NJO JE

Denver & Rio Grande R.R.

voznja predočiva najlepši razgled.

Colorado je najrodovitnejša dežela pod soincem, in nikdo naj ne zamudi prilike se tam nastaniti kot kmetovalec.

Pišite po vožne listke in pojasnila.

S. K. HOOPER, G. P. & T. A.
Denver, Colo.

R. C. NICHOL, General Agent
242 Clark Str., Chicago.